

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Valeriu Isiumbeli,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria or. Codru împotriva lui Valeriu Isiumbeli, intervenient accesoriu Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr.261 privind obligarea demolării construcțiilor neautorizate și înlăturarea obstacolelor,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-88/24

Nr. PIGD 2-20028811-01-2ra-06022024)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Galușceac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, I. Țurcan, D. Dulghieru)

15 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Isiumbeli,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Diana Stănilă
Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 februarie 2020, Primăria or. Codru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Isiumbeli privind obligarea demolării construcțiilor neautorizate și înlăturarea obstacolelor.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că, Valeriu Isiumbeli este proprietarul terenului cu numărul cadastral *****, situat pe adresa mun. *****, or. *****, str. *****, nr.1/1, cu suprafața de 0,066 ha.

3. Sarcinile administrației publice locale constau în asigurarea respectării de către toate organele de stat și cele obștești, de către întreprinderile, instituțiile și organizațiile agricole de stat, cooperatiste obștești, precum și de întreprinderile mixte, persoanele fizice și juridice străine, a cerințelor legislației funciare în scopul folosirii raționale și după destinație a resurselor funciare din or. Codru.

4. Astfel, în urma verificărilor efectuate de specialiștii Primăriei orașului Codru, s-a constatat că pârâtul a ocupat în mod ilegal un teren proprietate publică cu suprafața de 0,04 ha, adiacent celui aflat în proprietatea sa, împrejmuiindu-l cu un gard capital, care constituie o construcție neautorizată, și acaparând, în acest mod, respectiva porțiune de teren, pe care o utilizează în interes propriu.

5. În acest sens, la 09 octombrie 2018, a întocmit un act de control al îndeplinirii cerințelor de folosire rațională și ocrotire a resurselor funciare.

6. De asemenea, specialiștii Primăriei or. Codru au întocmit mai multe avertismente adresate lui Valeriu Isiumbeli privind retragerea gardului în limitele proprietății private deținute de acesta, care însă au rămas nesoluționate.

7. Totodată, Primăria or. Codru a arătat că a expediat lui Valeriu Isiumbeli avertismentul nr. 109/17 din 21 februarie 2018 și avertismentul nr. 109/17 din 01 martie 2018, prin care i-a solicitat retragerea gardului în limitele proprietății private, însă niciunul dintre acestea nu a fost recepționat de către pârât. Iar, cererea din 18 noiembrie 2014, prin care Valeriu Isiumbeli a solicitat arenda terenului vizat, adiacent terenului său, a fost respinsă prin decizia Consiliului or. Codru nr.3/14 din 14 iunie 2018.

8. Așadar, având în vedere cele expuse, Primăria orașului Codru a solicitat obligarea lui Valeriu Isiumbeli să elibereze terenul proprietate publică cu suprafața de 0,04 ha și să îl readucă la starea inițială, precum și să demoleze gardul capital edificat pe această suprafață, situată în afara limitelor proprietății sale private.

9. Prin încheierea protocolară din 01 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Cooperativa de Construcție a Locuințelor Nr. 261 (în continuare C.C.L. Nr.261), s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu (f.d.184, Vol.I).

10. Prin hotărârea din 04 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Primăria or. Codru.

S-a obligat Valeriu Isiumbeli să înlăture obstacolele în folosirea terenului adiacent terenului cu nr. cadastral ***** din mun. *****, or. *****, str. *****, 1/1.

S-a obligat Valeriu Isiumbeli să demoleze construcțiile neautorizate (gardul) efectuate pe terenul adiacent terenului cu nr. cadastral ***** din mun. *****, or. *****, str. *****, 1/1, ce depășește suprafața terenului atribuit de 0,066 ha și care sunt situate peste limitele hotarelor stabilite conform planului geometric, latura 5-6-7.

S-a încasat de la Valeriu Isiumbeli în beneficiul statului suma de 200 de lei cu titlu de taxă de stat (f.d.191; 196-201, Vol.I).

11. La 30 noiembrie 2022, Valeriu Isiumbeli a declarat apel nemotivat, iar la 17 martie 2023 a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și a încheierii protocolare prin care C.C.L. Nr.261 a fost admisă în proces în calitate de intervenient accesoriu, cu pronunțarea unei încheieri privind scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, iar, în subsidiar, remiterea cauzei spre rejudecare unui alt complet de judecată, în temeiul art. 388 alin.(1) lit. d) din Codul de procedură civilă, întrucât instanța de fond a soluționat problema drepturilor Instituției Private Grădinița-Creșă „Micul Erudit”, ale cărei bunuri sunt amplasate pe terenul litigios, sau adoptarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d.194-195, 215-217, Vol.I).

12. Prin decizia din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Valeriu Isiumbeli și s-a menținut hotărârea din 04 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.16-26; Vol.II).

13. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, a constatat că Valeriu Isiumbeli deținea în proprietate terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,066 ha, iar conform Actului privind controlul îndeplinirii cerințelor de folosire rațională și ocrotire a resurselor funciare din 09 octombrie 2018, întocmit de specialiștii Primăriei or. Codru, acesta a ocupat ilegal un lot de teren cu suprafața de aproximativ 0,04 ha, proprietate a administrației publice locale, pe care l-a îngrădit cu un gard capital edificat fără autorizație.

14. Astfel, în lipsa unui drept legal asupra terenului și a unor probe contrare, Curtea de Apel Chișinău a apreciat că sunt întemeiate pretențiile Primăriei or. Codru privind înlăturarea obstacolelor și demolarea construcției neautorizate, în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b), art. 581, art. 858 din Codul civil, precum și art. 101 din Codul funciar.

15. Totodată, instanța de apel a respins argumentele apelantului privind neexecutarea hotărârii din 17 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, menționând că nesoluționarea cererii privind darea în arendă a terenului nu îi conferă dreptul de a ocupa și îngrași un teren proprietate publică.

16. De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a considerat neîntemeiate argumentele privind neatragerea în proces a Instituției Private Grădinița-Creșă „Micul Erudit” și atragerea C.C.L. Nr.261, constatând că nu au fost prezentate probe privind afectarea drepturilor patrimoniale ale primei instituții, iar participarea C.C.L. Nr.261 este justificată prin afectarea căii de acces către blocul locativ aflat în gestiunea acesteia.

17. Prin urmare, constatând că apelantul nu a prezentat argumente și probe care să combată concluziile primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău, a respins apelul și a menținut hotărârea din 04 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

18. La 21 ianuarie 2024, Valeriu Isiumbeli a declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, a hotărârii primei instanțe și a încheierii protocolare prin care C.C.L. Nr.261 a fost admisă în proces ca intervenient accesoriu din partea reclamantului, cu scoaterea cererii de chemare în judecată de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, iar, în subsidiar, cu remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată, motivat de neatragerea în proces a Instituției Publice Grădinița-Creșă „Micul Erudit”, sau, pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Primăria or. Codru să fie respinsă ca neîntemeiată, solicitând totodată atribuirea cheltuielilor de judecată în sarcina acesteia (f.d.29-33, Vol.II).

19. În susținerea cererii de recurs, Valeriu Isiumbeli a reiterat motivele de fapt și de drept indicate anterior la etapa examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocând dezacordul cu decizia din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, care în opinia sa urmează a fi casată în temeiul art. 432 alin.(1) lit. a), d) și e) din Codul de procedură civilă din următoarele considerente.

20. În ceea ce privește temeiul prevăzut de art. 432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, recurentul a arătat că instanța de apel a reținut greșit, la pct. 77-78 din decizie, în lipsa unor probe pertinente și concludente, că avertismentele din 21 februarie 2018 și 12 iulie 2017 i-au fost expediate și recepționate la domiciliu, deși acestea au fost trimise pe adrese eronate – str. ***** 1/1 și str.***** 2, ap.*** – în condițiile în care, începând cu 25 martie 2017, viza sa de domiciliu era înscrisă pe str. ***** 2, ap.***, fapt

cunoscut instanței din buletinul de identitate anexat la dosar, iar avizele de recepție nu au fost semnate de el, plicurile poștale fiind returnate cu mențiunile „plecat” și „nereclamant”. Pe cale de consecință, a susținut că Primăria or. Codru nu a respectat procedura prealabilă (extrajudiciară) prevăzută de art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, capăt de cerere asupra căruia instanța de apel nu s-a pronunțat, deși fusese invocat prin referință și susțineri verbale. În același context, a mai arătat că litigiul privind demolarea aceluiași gard, pe același teren, între aceleași părți (Primăria Codru, C.C.L. NR.261 și el însuși), mai fusese examinat și încetat irevocabil prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 14 aprilie 2015, astfel încât, în temeiul art. 265 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, și cauza de față ar fi trebuit încetată, iar concluzia contrară a instanței de apel ar contraveni faptelor stabilite printr-o hotărâre irevocabilă anterioară.

21. Totodată, recurentul a contestat temeinicia încheierii protocolare prin care C.C.L. NR.261 a fost admisă în proces ca intervenient accesoriu, invocând faptul că o cerere similară de intervenție a acestei cooperative fusese deja respinsă irevocabil prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3r-250/21 din 31 mai 2021, iar terenul în litigiu nu are nicio tangență cu terenul gestionat de C.C.L. NR.261, ale cărei drepturi nu ar fi afectate în niciun fel.

22. Referitor la temeiul prevăzut de art. 432 alin.(1) lit. d) din Codul de procedură civilă, Valeriu Isiumbeli a susținut că instanțele ierarhic inferioare nu au atras în proces Instituția Publică Grădinița-Creșă „Micul Erudit”, deși pe terenul în litigiu se află bunuri (utilaje și construcții destinate copiilor) aflate în proprietatea acesteia, care ar fi distruse odată cu demolarea gardului, drepturi patrimoniale protejate constituțional și de art. 1 din Protocolul nr. 4 la CEDO. Subsecvent, recurentul a arătat că instituția a solicitat separat, prin cererile din 28 februarie 2023 și 02 octombrie 2023, atragerea sa în proces, cereri rămase neexamine de Curtea de Apel Chișinău Chișinău, care nici nu a adoptat o încheiere prin care să refuze atragerea grădiniței în proces, ceea ce ar constitui o încălcare a drepturilor unei persoane neatrase în proces.

23. În sfârșit, cu privire la temeiul prevăzut de art. 432 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Valeriu Isiumbeli, a invocat faptul că hotărârea contestată este condiționată de executarea hotărârii irevocabile a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 17 iunie 2020, prin care Consiliul or. Codru a fost obligat să examineze cererea sa de dare în arendă a lotului adiacent, hotărâre rămasă neexecutată până în prezent în pofida mai multor demersuri adresate autorității, motiv pentru care a considerat că acțiunea Primăriei or. Codru privind demolarea gardului a fost introdusă prematur și este neîntemeiată, iar interpretarea dată de instanța de apel ar contraveni principiului executorialității hotărârilor judecătorești consacrat de art. 16 din Codul de procedură civilă și art. 249 din Codul Administrativ, precum și jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție în această materie.

24. La 24 aprilie 2024 în adresa Primăriei or. Codru și a C.C.L. NR.261 a fost expediată copia recursului declarat de Valeriu Isiumbeli, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

25. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului declarat de Valeriu Isiumbeli, intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Art. XI alin. (1), (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

27. În această consecvență, admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Isiumbeli împotriva deciziei din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

28. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

29. Art. 432 alin. (1) lit. a)–f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

30. Art. 433 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.”

31. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

32. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

33. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Valeriu Isiumbeli s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 21 ianuarie 2024. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 octombrie 2023 și expediată în adresa recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 24 noiembrie 2023, date despre recepționarea acesteia la dosar lipsesc, însă ultimul a menționat în cererea de recurs că a luat cunoștință de aceasta la 28 noiembrie 2023 de pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată (f.d.30, Vol.II).

34. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit.a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.29).

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

36. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

37. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

38. Din analiza recursului declarat rezultă că Valeriu Isiumbeli a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (1) lit. a), d) și e) din Codul de procedură civilă (a se vedea pct. 19-23).

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că motivele de casare, invocate în recursul depus de Valeriu Isiumbeli nu se

încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a), d) și e) din Codul de procedură civilă, întrucât interpretarea legii efectuată prin hotărârea contestată nu este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, hotărârea sau decizia nu vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces, iar decizia contestată nu poate fi calificată ca fiind arbitrară și nici nu se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor.

40. La acest capitol, sub aspectul temeiului prevăzut la art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că recursul este admis numai în situația în care, se constată că interpretarea legii realizată de instanța inferioară contravine jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, respectiv atunci când instanța de apel a aplicat dispozițiile legale într-un mod diferit de cel statuat în mod constant prin hotărâri irevocabile ale instanței supreme, iar această abatere a avut o influență determinantă asupra soluției pronunțate în cauză.

41. Recurentul nu a demonstrat existența unei contradicții între soluția instanței de apel și jurisprudența uniformă a Curții Supreme de Justiție. Iar, în lipsa unor hotărâri anterioare ale Curții Supreme de Justiție care să statueze în mod diferit asupra normelor aplicabile cauzei și să fie puse în contradicție cu decizia atacată, motivul de recurs invocat nu poate fi reținut.

42. Cât privește temeiul prevăzut la art. 432 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că admisibilitatea unei asemenea căi de atac este justificată doar atunci când hotărârea sau decizia atacată produce efecte juridice asupra drepturilor ori obligațiilor unei persoane care nu a fost atrasă în proces, privând-o astfel de posibilitatea efectivă de a-și exercita dreptul la apărare și de a beneficia de garanțiile unui proces echitabil, consacrate de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Rațiunea acestei norme constă în asigurarea respectării principiilor contradictorialității și egalității armelor, care exclud posibilitatea ca o persoană să fie afectată printr-o hotărâre judecătorească fără a fi fost parte în cauză.

43. În speță, Valeriu Isiumbeli a susținut că hotărârile pronunțate afectează drepturile Instituției Private Grădinița-Creșă „Micul Erudit”, care nu a fost atrasă în proces, aceasta desfășurându-și activitatea pe terenul în litigiu în baza contractului de locațiune încheiat cu recurentul la 17 august 2020. Totuși, din materialele cauzei nu rezultă că soluția adoptată privește în mod direct drepturile sau obligațiile acestei instituții, nefiind prezentate probe pertinente și concludente care să demonstreze că, prin obligarea recurentului la înlăturarea obstacolelor și demolarea gardului neautorizat, Primăria or. Codru ar dobândi vreun drept față de instituție sau ar putea înainta pretenții împotriva acesteia. Eventualele consecințe patrimoniale invocate decurg din raporturile contractuale asumate benevol de recurent față de instituție, iar nu din hotărârea judecătorească atacată, iar potrivit art. 67 alin. (1) din Codul de procedură civilă, atât recurentul, cât și instituția aveau posibilitatea procedurală de a solicita atragerea acesteia în

proces până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță, posibilitate de care nu au uzat.

44. În consecință, argumentele invocate de recurent nu se încadrează în ipoteza prevăzută de art. 432 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, întrucât norma menționată vizează cazurile în care o persoană străină de proces este afectată în mod direct prin hotărârea judecătorească, iar nu situațiile în care efectele indirecte, de natură contractuală, se răsfrâng asupra unui terț ca urmare a raporturilor juridice asumate de una dintre părți; astfel, hotărârile atacate nu vizează drepturile unei persoane neatrase în proces, motiv pentru care temeiul de recurs invocat urmează a fi respins ca neîntemeiat.

45. În ceea ce privește susținerea recurentului potrivit căreia hotărârea instanței de apel ar fi arbitrară, în sensul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că nu orice dezacord cu soluția instanței ierarhic inferioare echivalează cu o încălcare a principiilor de drept sau cu o hotărâre arbitrară.

46. Din punct de vedere jurisprudențial, noțiunea de „hotărâre arbitrară” trebuie înțeleasă în lumina interpretărilor date de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

47. Astfel, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea a reținut că o decizie judecătorească este arbitrară dacă nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură logică între faptele litigiului, norma juridică aplicabilă și soluția adoptată. În plus, în cauza *Ballıktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, § 75, s-a subliniat că o hotărâre este afectată de o „eroare vădită” atunci când conține o eroare de drept sau de fapt atât de gravă încât niciun judecător rezonabil nu ar fi putut să o comită și care are potențialul de a compromite echitatea procesului.

48. Aplicând aceste repere la cauza dedusă judecății, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea instanței de apel a fost pronunțată în temeiul probelor legal administrate și al unei interpretări conforme a normelor legale incidente. Hotărârea contestată nu este lipsită de fundament juridic, iar raționamentele instanței de apel sunt clare și coerente, reflectând o legătură directă între situația de fapt și dispozițiile legale aplicabile.

49. Referitor la susținerea privind pretinsa apreciere vădit nerezonabilă a probelor, instanța de recurs constată că nu a fost demonstrată existența unei erori evidente de evaluare a materialului probator, care să fi fost determinantă pentru soluția adoptată. O simplă divergență în interpretarea probelor nu este suficientă pentru a atrage incidența art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

50. Prin urmare, nu se poate reține caracterul arbitrar al hotărârii, întrucât nu s-a dovedit o abatere evidentă de la dreptul intern, nici o nefundamentare juridică, astfel cum impune art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, coroborat cu jurisprudența CtEDO.

51. Respectiv, întrucât, potrivit art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, o eroare în aprecierea probelor poate atrage admiterea recursului doar dacă este vădită, inexplicabilă rațional pentru un profesionist și determinantă pentru soluția pronunțată, iar în speță recurentul nu a demonstrat aceste elemente și nu a prezentat argumente sau probe concludente privind caracterul arbitrar al deciziei Curții de Apel Chișinău, care a fost întemeiată pe probele administrate și interpretarea corectă a normelor legale, rezultă că cererea de recurs este nefondată.

52. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

53. Decizia din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu poate fi considerată arbitrară, întrucât instanța de apel a examinat în mod complet argumentele părților, a coroborat probele administrate și a aplicat corect normele de drept incidente cauzei. În mod întemeiat, aceasta a reținut, în baza actului de control din 09 octombrie 2018 privind respectarea cerințelor de folosire rațională și ocrotire a resurselor funciare, a avertismentelor expediate de Primăria or. Codru și a celorlalte înscrisuri administrate, că Valeriu Isiumbeli a ocupat fără drept terenul proprietate publică cu suprafața de aproximativ 0,04 ha și a edificat pe acesta un gard capital neautorizat. Totodată, instanța de apel just a constatat că recurentul nu a prezentat dovezi care să ateste existența unui drept asupra terenului litigios ori că neexecutarea hotărârii din 17 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, sau pretinsa afectare a drepturilor Instituției Private Grădinița-Creșă „Micul Erudit” ar înlătura caracterul ilicit al posesiei exercitate asupra terenului. În aceste condiții, simplul dezacord al recurentului cu soluția adoptată nu poate suplini lipsa unor vicii reale de legalitate sau de temeinicie ale hotărârii atacate și nu întrunește cerințele prevăzute de art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă pentru admiterea recursului.

54. Prin urmare, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

56. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor

conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

57. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p. 38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

58. Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Valeriu Isiumbeli, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi considerat inadmisibil deoarece este vădit neîntemeiat.

59. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul declarat de către Valeriu Isiumbeli împotriva deciziei din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Munteanu